

Sayın Prof. Dr. Nüket Yetiş,

Kurumunuzun reddettiği projelerin her biri birer mücevher değerindedir. Sadece Türkiye’de değil, dünyada bu projelere eşdeğer bir proje kolay bulunamaz. Özür dileyerek söylüyorum, ama gerçek bu: Bu projeleri haklı ya da haksız gerekçelerle reddetmek kimsenin haddi değildir. TÜBİTAK’ın bu projeleri öpüp başına koyması, destekleyecek bütçesi yoksa, başbakana, cumhurbaşkanına çıkıp örtülü ödenekten yalvar yakar para istemesi gerekir!

Reddedilen projelerimizin değerini anlayacak kadar matematik bilmiyorsunuzdur muhtemelen, zaten bilmek zorunda da değilsiniz. Herkesin konusu ayrı. Bana inanmayın ve lütfen bir bilene, bir anlayana sorun. Konuyla hiçbir ilgisi olmayan ya da yönlendirilmiş panelistlerinize değil ama.

Son olarak Sayın Prof. Dr. Nüket Yetiş, tüm içtenliğimle şunu söylemek istiyorum: TÜBİTAK’tan destek almamamıza değil, TÜBİTAK’ın destek vermemesine üzülüyorum!

Saygılarımla.

TMD’nin Konuyla İlgili Mesajı*

Türk Matematik Derneği adına
Prof. Dr. Ali Ülger

Matematik Köyünde bu yaz yapılması planlanan değişik kurslar ve yaz okulları için TÜBİTAK’tan istenilen desteğin reddedildiğini internet kaynaklarından ve günlük basından öğrenmişsinizdir. Türk Matematik Derneği Yönetim Kurulu olarak 3 Haziran 2010 tarihinde yaptığımız toplantıda bu konuyu ele aldık ve üyelerimizi bilgilendirmenin uygun olacağı görüşüne vardık.

Matematik Köyü’nde yapılan etkinlikler için 2008 yılında TÜBİTAK’a 6 proje ile başvurulmuş ve bu projelerden 5’i kabul edilerek Kurumdan destek almıştır. Yapılan etkinliklerin hepsi başarıyla tamamlanmış ve katılımcılardan olağanüstü ilgi görmüş ve beğeni toplamıştır. Buna karşın 2009 yılında TÜBİTAK’a verilen 7 projenin ancak 3’ü kabul edilmiştir. 2010 yılında gene TÜBİTAK’a sunulan 12 projenin sadece 3’ü kabul görmüştür. Son olarak reddedilen 7 proje lise öğrencileri ve öğretmenleriyle dört lisans yaz okulunu kapsamaktaydı. Bu projelerin koordinatörlüğünü Şafak Alpay, Ayşe Berkman, Şahin Koçak, Feride Kuzucuoğlu, Ali Nesin, Tosun Terzioğlu ve Yusuf Ünlü yapacaklardı ve değişik üniversitelerimiz ve liselerimizden 565 öğrenci ve öğretmen verilecek derslerden yararlanacaklardı. Proje koordinatörlerinin ısrarları üzerine koordinatörlere TÜBİTAK’ın ilgili grubu tarafından iletilen red gerekçeleri ağırlıklı olarak bazı şekil şartlarına dayanmaktadır, doyurucu ve yol gösterici olmaktan çok uzaktır.

Ayrıca 2008 yılıyla karşılaştırılınca Matematik Köyü’nde yapılan bilimsel toplantı ve yaz okullarına Tübitak tarafından verilen desteğin son iki yılda ciddi biçimde azalması dikkat çekicidir.

Türkiye’de matematik yaz okulları 1970’li yılların sonunda KTÜ ve ODTÜ işbirliği ile başlamış, TÜBİTAK ve Türk Matematik Derneği tarafından desteklenmiştir. Daha ilk yıllarında, fevkalade kısıtlı imkânlarla yürütülen bu okullardan çok iyi sonuçlar alınmış, sonraki yıllarda iki üniversitemizin işbirliğine başka üniversitelerimiz de katılmış ve TÜBİTAK desteği artmıştır. İlk yaz okullarında öğrenci olanlar arasında bugün değişik üniversitelerimizde çalışan birçok değerli öğretim üyesi bulunmaktadır.

Gelişen iletişim imkânlarına rağmen çağımızda bilimsel toplantıların, kongrelerin ve çalıştayların önemi hiç azalmamış, hatta artmıştır. Son yıllarda bu etkinlikler için Türkiye’nin giderek daha fazla tercih edilir olması çok olumlu bir gelişmedir. Matematikte ise bilimsel toplantıların ayrı bir önemi vardır. Soyut kavramlarla uğraşan bizlerin düşünce tarzımızı, problemlerimizi dünyanın dört bir yanındaki kendi konumuzda çalışan meslektaşlarımıza internet ortamında aktarmamız hiçbir zaman yeterli olmamaktadır. Onlarla tanışmak, tebliğlerini dinlemek ve soru sorabilmenin yanı sıra, toplantı saatleri dışında da düşüncelerimizi, fikirlerimizi paylaşabilecek ortamlarda bir arada bulunmak bizler için çok önemlidir. Ayrıca, lisans ve lisansüs-

* Mesaj, TMD e-posta grubuna atılmıştır.

tü öğrencilerimizin böyle toplantılara katılabilmeleri, araştırma konularında öncü olan ünlü matematikçileri dinlemeleri, onlara soru sorabilmeleri, ülkemizde matematiğin gelişmesine olağanüstü bir ivme kazandırır.

Şirince Matematik Köyü'nün Ali Nesin'in girişimleri, inanılmaz gayreti ve çabalarıyla ortaya çıktığını hepimiz bilmekteyiz. Yeterince desteklenirse yakın gelecekte saygınlığı tüm dünyada kabul edilmiş [Almanya'daki] Oberwolfach veya [Fransa'daki] Luminy seviyesinde bir akademik kurum olması için hiçbir neden yoktur. Son yıllarda Türkiye'de bilime, araştırma ve geliştirmeye TÜBİTAK ve DPT tarafından ciddi kaynaklar aktarıldığını bilmekte ve bunu takdir etmekteyiz. Bu durumda Matematik Köyü'nde yapılacak olan etkinlikler için TÜBİTAK'tan istediğimiz desteğin verilmemiş olması hayal kırıklığımızı daha da derinleştirmektedir. Kanımızca hepimizin şimdi yapması gereken ilk hamle bu yaz yapılması planlanan etkinlikler için destek aramak olmalıdır. Üyelerimizden bu konuda bize yardımcı olmalarını diliyoruz. Türkiye'de matematiğin gelişmesine ciddi bir ivme kazandırmak için Matematik Köyü'ne mutlaka sahip çıkmalıyız.

TMD'nin bu mesajına gelen bir tepki:

Ben gündemde olan konuda derneğin yapması gereken gecikmiş bir iç muhasebesi olduğunu düşünüyorum.

Anladığım kadarıyla TÜBİTAK desteğinin kesilmesi şu kapak resmiyle ilgili: <http://www.matematikdunyasi.org/images/kapaklar/2008-IV.jpg>

Matematik Dünyası dergisi Türk Matematik Derneği'nin resmi yayınıdır. Hoşlanmadığı kişiyi birinci sayfadan afişe etmek gazetelere yakışabilir, ama mesleki/bilimsel bir yayında bunun yeri olabilir mi? Başka bir ülkenin matematik derneğinin dergisinde böyle bir şey hayal etmek mümkün mü? Ne yapmış, söylemiş olursa olsun karşındakini karikatürize etmek ilmi/mesleki bir usul müdür?

Matematik bilimini ve mesleğini temsil eden bir yayından beklenen akıl ve fikir yoluyla ikna etmek için çabalamaktır ve burada bu yol terk edilerek hepimiz adına bir hata yapılmıştır. Telefisi için hata ilgili kurum ve kişi nezdinde tanınmalıdır ki bu yükten kurtulup gönül rahatlığıyla Köy'deki faaliyetlerin desteklenmesini talep edebilelim.

A. M. Uludağ <http://math.gsu.edu.tr/uludag/>

Bazı Düşünceler ve TÜBİTAK'ın Ret Gerekçelerine Yanıtlar

Ali Nesin

Sunduğumuz 7 projenin¹ 7'sinin de reddedilme gerekçelerini, ısrarlarımız karşısında ve muhtemelen konunun medyaya yansması sayesinde TÜBİTAK'tan alabildik. Gerekçelerin red kararı alındığında hazır olmadığı, son bir iki gün içinde apar topar kaleme alındığı telefon konuşmalarından ve olayların akışından anlaşılıyor.

Geçen yaz da tüm lise ve lisans projelerimiz reddedilmiş ama herhangi bir gerekçe gösterilmemişti. Gerekçe göstermeden proje reddetmek, TÜBİTAK'ın kötü alışkanlıklarından biri. (Bir başkası da telefonlara cevap vermemek.) Aşağıda bu gerekçeleri ve gerekçelere verdiğim yanıtları bulacaksınız. Ama önce konuyla ilgili bir iki açıklamada bulun-

mak istiyorum. Ne de olsa açık mektubum kamuoyuna yönelikti, matematikçilere değil.

Bu yaz Matematik Köyü'nde 11 değişik program düzenledik. Ama biz sadece en soyut ve en ileri düzeydeki 7 program için TÜBİTAK'a başvurduk. Alçakgönüllülüğten, azla yetinmeyi bildiğimizden, başka projelere de destek kalsın, ayıp olmasın diye.... Üstelik, tecrübeyle sabit olduğu üzere, başvurduğumuz her projenin desteklenmeyeceğini ve desteklenenlerin de kısmen destekleneceğini bile bile...

TÜBİTAK desteği olmadan da yazokulumuzu gerçekleştiriyoruz. Bunun böyle olabileceğini ta başından beri biliyorduk. Köyü TÜBİTAK'a güvenip kurmamıştık elbette. Ama daha fazla öğrenciye, ekonomik olarak daha güçsüzlere daha uzun süre eğitim yapabilmek isterdik. Özellikle Doğu'dan ve varoşlardan daha fazla öğrencinin katılması gerekirdi. Ayrıca birçok öğretmen TÜBİTAK desteği ol-

1 Bu projeler Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı'na (Bİ-DEB'e, 2229 sayılı destek programına) sunulmuştur. TÜBİTAK'a sunduğumuz programların 3'ü liselilere ve 4'ü lisans öğrencilerine yönelikti ve her biri ikişer üçer haftalıkta.